

REMISSVAR

2022-02-07

Miljödepartementet

M2021/02118

Rättssekretariatet

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter

Småföretagarnas Riksförbund har blivit ombudda att lämna synpunkter på promemorian En ny förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter.

Småföretagarnas Riksförbund kan konstatera att förslaget skulle medföra omfattande förändringar i det redan etablerade insamlingssystemet. Föreslagna förändringar kommer medföra ökade administrativa kostnader samt behov av investeringskostnader. Kostnader som kommer föras över på konsumenter. Det är olyckligt att den samhällliga transformeringen till ett mer hållbart och cirkulärt samhälle ger kraftfulla övervältringskostnader som i totalen leder till en allt för hög inflationstakt. Sådana effekter kan medföra att medborgarna anser att priset för omställning är allt för högt och att föreslagna insatser blir kontraproduktiva och i slutändan minskar insamlingskapaciteten.

Att sträva efter och möjliggöra en högre grad av återvinning är en god intention men förslagen i promemorian synes vara av allt för komplex och riskabel karaktär, där samspelet mellan kommuner och producentansvarsorganisationer riskerar att hamna i rättsliga processer kring avtalstolkningar och upphandlingsförfarande.

Näringslivet kommer nog i allmänhet inta en skeptisk attityd till den självutnämnda verksamhet som offentlig sektor tänker bedriva på näringslivets och konsumenternas bekostnad utan angivande av insyns- och kostnadskontrollmöjligheter. Formuleringar som dessa bådar inte gott:

”Producentansvarsorganisationerna ska betala avgifter för att finansiera kommunernas och Naturvårdsverkets verksamhet.”

”Kommunerna ska också, på producentansvarsorganisationernas bekostnad, samla in utsorterat förpackningsavfall i utomhusmiljöer.”

Ett minimikrav på den som framför förslag som dessa är att ansvarsfördelningen mellan offentlig sektor och näringsliv tydliggörs och att det ekonomiska ansvaret fördelas i enlighet med en sådan analys.

Småföretagarnas Riksförbund anser att en allt för omfattande offentlig näringsverksamhet leder till osund konkurrens, som begränsar marknadens möjligheter till innovation och nya företagsetableringar. När utredningen i konsekvensanalysen skriver att *Kommunala bolag kan komma att ta en större del av marknaden på sikt*, finns det skäl för förbundet att avstyrka promemorians förslag till ny modell för en förbättrad förpackningsinsamling. Att

Småföretagarnas Riksförbund POTTENBORGSVÄGEN 4 B, 263 57 Höganäs

Tel: 042-342850 E-post: info@smaforetagarna.se

verka för en övergång till en mera cirkulär ekonomi, där resurser återvinns i högre utsträckning, är en viktig del av hållbarhetsarbetet. Intressant nog noterar FN:s hållbarhetsagenda att offentlig upphandling spelar en viktig roll för att främja ökad hållbarhet. Punkt 12.7 i hållbarhetsagendan går ut på att "Främja hållbara offentliga upphandlingsmetoder, i enlighet med nationell politik och nationella prioriteringar". Ett exempel på hur stärkt offentlig upphandling kan främja hållbara konsumtionsmönster är kommuners upphandling av avfallshanteringstjänster, genom bättre upphandling möjliggörs bättre hantering. Utifrån resonemanget om att kommunala bolag kan ta en större del av marknaden finns det stor risk att framtida upphandlingsförfarande inte kommer gynna mindre företag inom denna sektor.

Förslagen kan leda till en alltför centraliserad och byråkratisk organisationsstruktur som hämmar utvecklingen av entreprenörskap och företagande på en marknad där majoriteten av allt aktivt miljöarbete idag utförs av privata företag.

Förbundet anser att förslaget i konsekvensanalysen Särskild hänsyn till små företag är positivt. *Förslaget innebär att producenter som årligen sätter ut förpackningar vars sammanlagda vikt underskrider 1 000 kg inte ska behöva rapportera in uppgifter till Naturvårdsverket. Dessa producenter ska också slippa att betala årlig tillsynsavgift, som för närvarande ligger på 500 kr men som föreslås höjas till 1 250 kr. Producenter av engångsplastprodukter och plastflaskor och metallburkar undantas från lättningen. Dock hade utredningen vunnit på en mer detaljerad analys kring hur många producenter som berörs av undantaget.*

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande

Mattias Andersson
Näringspolitiskt ansvarig